

Empirijsko istraživanje

«Identifikacija standarda diskriminacije žena pri zapošljavanju»

Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske, u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i znanstvenicima s Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, proveo je empirijsko istraživanje u listopadu ove godine na reprezentativnom uzorku od 1017 nezaposlenih žena Hrvatske. Uzorak je slučajan i stratificiran po regijama, odnosno županijama, konstruiran na temelju baze podataka Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Uzorak je reprezentativan za populaciju nezaposlenih žena (ne za cjelokupnu populaciju Republike Hrvatske). Istraživanje je provedeno individualnim anketiranjem u prostorijama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Upitnik sadrži 63 pitanja (132 varijable) koja obuhvaćaju razne oblike diskriminacije žena pri zapošljavanju (ili na prethodnim poslovima), stavove o rodnim ulogama (primjerice u politici, poslovanju, kućanskim poslovima i društvu općenito), te pitanja o mogućnostima i spremnosti za zapošljavanje, siromaštvu, religioznosti, političkim orijentacijama, opravdanosti davanja mita, osnovnim sociodemografskim karakteristikama ispitanica itd.

Istraživanje je realizirano temeljem obveze provedbe «Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova 2006.—2010.» u čijem je programu smanjivanje nezaposlenosti žena i uklanjanje svih oblika njihove diskriminacije na tržištu rada istaknuto kao jedna od najvažnijih zadaća u postizanju stvarne ravnopravnosti žena i muškaraca i ostvarivanju jednakih mogućnosti na tržištu rada.

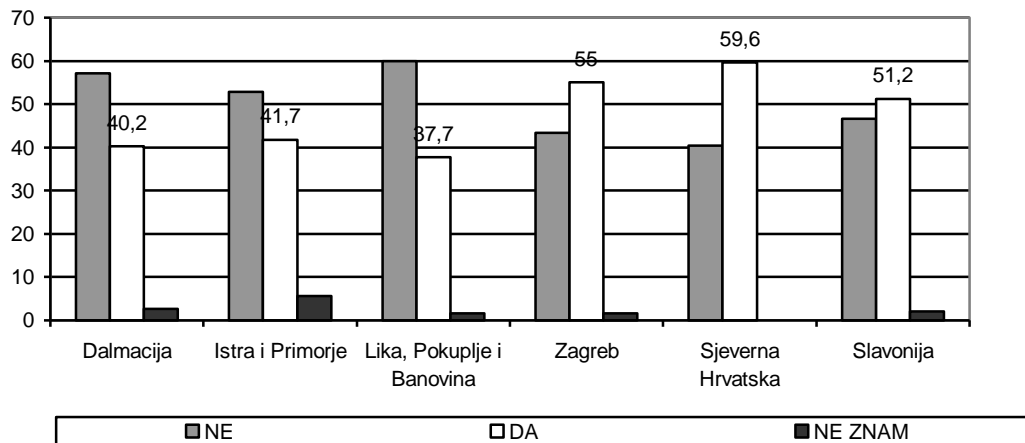
U nastavku donosimo neke od osnovnih rezultata istraživanja.

1. Jeste li se ikada susreli s oglasima za zapošljavanje u kojima se spominje spolna pripadnost kao jedan od uvjeta za dobivanje zaposlenja?

1. Ne, nikada	49,6
2. Da, jesam (jednom, više puta, vrlo često)	48,4
3. Ne znam	2,1

Odgovori na pitanje o susretanju s oglasima za zapošljavanje u kojima se navodi spol kao jedan od uvjeta za dobivanje zaposlenja pokazuju prilično podijeljena i nejednaka iskustva ispitanica uključenih u istraživanje o diskriminaciji pri zapošljavanju u RH. Premda se polovica ispitanica nikada nije susretala s takvim oglasima (49,6%), s druge se strane, gotovo polovica ispitanica (48,4%) susretala se s takvim oglasima. Budući da je to, prema Zakonu o radu RH, uvjet na temelju kojeg «osoba koja traži zaposlenje kao i osoba koja se zaposli (radnik, namještenik, službenik ili drugi radnik - u daljnjem tekstu: radnik) ne smije biti stavljena u nepovoljniji položaj od drugih osoba, na temelju... spola, bračnoga stanja, porodičnih obveza, dobi, jezika, vjere..., nacionalnog podrijetla...»¹, rezultati ovoga istraživanja pokazuju da mnogi oglasi za zapošljavanje ne poštuju važeći Zakon o radu RH. Kad je već oglas takav, relevantno je postaviti pitanje o ne/povredivosti zaposlenika/zaposlenice pri radu te njegovih/njezinih uvjeta rada, o ne/zakonitom postupanju nekih poslodavaca, kao i o ne/prihvatanju drugih dijelova propisa iz Zakona o radu, ali i drugih zakona u RH.

1.a. Jeste li se ikada susreli s oglasima za zapošljavanje u kojima se spominje spolna pripadnost kao jedan od uvjeta za dobivanje zaposlenja? – s obzirom na regionalnu pripadnost.

$\chi^2=30,186$; $df=10$; $p<0,001$.

Ispitanice su se susretale s ovim uvjetom u svim regijama Hrvatske, te u značajnim brojevima (od 37,7% u Lici do 59,6% u Sjevernoj Hrvatskoj). Najviše su se s tim uvjetom susretale u Sjevernoj Hrvatskoj, a preko 50% još u Zagrebu i Slavoniji, dok su se najmanje susretale u Lici, Pokuplju i Banovini, pa Dalmaciji i Istri. Naravno, to znači da svugdje gdje su se ispitanice susretale s takvim oglasom, da su tamo poslodavci nezakonito postupali prilikom oglašavanja zaposlenja.

¹ Članak 2 «Zabrana nejednakog postupanja», Zakona o radu RH. (http://www.poslovniforum.hr/zakoni/zakon_o_radu.asp)

2. Jeste li se ikada susreli s oglasima za zapošljavanje u kojima se spominje dobna granica kao jedan od uvjeta za dobivanje zaposlenja?

1. Ne, nikada	29,7
2. Da, jesam (jednom, više puta, vrlo često)	68,7
3. Ne znam	1,7

Kada je u pitanju varijabla «dob», ispitanice su se susretale s tim kriterijem kao uvjetom za dobivanje zaposlenja u ukupno 68,7% slučajeva, što je također protuzakonito. Iz rezultata se može zaključiti da je «dob» u odnosu na «spol» još «snažniji» kriterij zapošljavanja, jer se taj kriterij još češće traži od «spola».

3. Je li na oglasima za zaposlenja na koje se javljate oglašeno da se na to radno mjesto mogu javiti osobe oba spola?

1. Ne, nije oglašeno	36,5
2. Da, oglašeno je	47,9
3. Ne znam	15,1

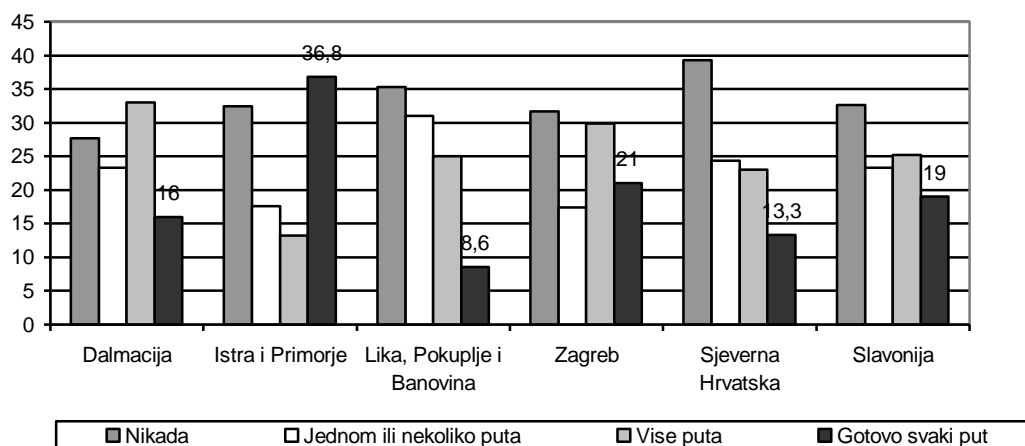
Odgovori na pitanje o označavanju kategorije spola u oglasima za zaposlenje na koje se ispitanice javljaju otkrili su da je 47,9%, prema rezultatima istraživanja, imalo kriterij oznake spola, dok ih 36,5% takvu oznaku nije imalo. Pritom 15,1% ispitanica nije znalo kako su oglasi bili napisani glede kategorije spola. Time se još jednom potvrđuje pravna neregularnost nekih poslodavaca u oglasima za zapošljavanje.

4. Je li Vam ikada, prilikom razgovora za posao, postavljeno pitanje o bračnom statusu i broju djece?

1. Ne, nikada	30,5
2. Da (jednom, više puta, gotovo svaki put)	62,9
3. Ne znam	0,5
4. Nisam nikada bila na razgovoru za posao	6,1

Pitanja bračnog statusa i broja djece koja su ispitanicama postavljana prilikom razgovora za posao otkrila su većinu od 62,9% žena kojima su takva pitanja postavljana, što također nije u skladu sa Zakonom o radu RH, ili je u suprotnosti njime. Ovi rezultati ukazuju, dakle, na manjinu (30,5%) korektnih i zakonito utemeljenih razgovora za zapošljavanje kada se postavljaju pitanja bračnog statusa i broja djece ženama, kandidatkinjama za posao.

4.a. Je li Vam ikada, prilikom razgovora za posao, postavljeno pitanje o bračnom statusu i broju djece? – s obzirom na regionalnu pripadnost.

$\chi^2=41,814$; $df=15$; $p<0,001$.

«*Gotovo svaki put*» to je pitanje postavljano najviše ženama u Istri i Primorju (36,8%), više puta postavljeno je u priličnom broju u Zagrebu (30%), Lici i Banovini te Slavoniji (oko 25%), a nešto manje od toga u svim drugim županijama. To pitanje se najmanje postavlja u Sjevernoj Hrvatskoj. Kada se prisjetimo da je to jedno od onih pitanja koje se, prema Zakonu o radu i Zakonu o ravnopravnosti spolova ne bi smjelo uopće postavljati prilikom razgovora za posao, vidimo da se radi o izravnom kršenju tih zakona pri razgovorima žena za zapošljavanje.

5. Je li Vam ikada, prilikom razgovora za posao, postavljeno pitanje o Vašim namjerama rađanja i daljnjem planiranju obitelji?

1. Ne, nikada	55,4
2. Da (jednom, više puta, gotovo svaki put)	37,8
3. Ne znam	0,8
4. Nisam nikada bila na razgovoru za posao	6,1

Što se tiče namjera rađanja i planiranja obitelji, mnoge žene su se prilikom razgovora za posao susretale i sa takvim pitanjima. Ukupno se 37,8% žena, ispitanica iz istraživanja, susrelo s nekim od takvih pitanja, a 55,4% žena nije se nikada susrelo s takvim pitanjima prilikom razgovora za posao. Sve one žene, dakako, koje su se s takvim pitanjima prilikom razgovora za posao susretale, bile su izvrgnute nezakonitom postupku, te u tom smislu spolno diskriminirane.

6. Jesu li vam ikada, prilikom razgovora za posao, postavljena neka druga pitanja iz vašeg privatnog života?

1. Ne, nisu	71,9
2. Da, jesu	19,8
3. Ne znam	2,7
4. Nisam nikada bila na razgovoru za posao	5,7
OSTALA PITANJA OBUHVATAJU:	
1. Stambeni uvjeti, posjedovanje automobila, zdravlje	6,0
2. Pitanja o suprugu, dečku	6,0
3. Različita pitanja o djeci i obitelji	3,6
4. Pitanja o nacionalnoj pripadnosti	1,0

Premda većini ispitanica (71,9%) neka druga pitanja iz osobnog života nisu postavljena, značajan je broj onih ispitanica (19,8%) kojima su postavljena i druga pitanja iz privatnog života, koja sigurno ne bi trebala biti preduvjet zakonitog i nediskriminatornog razgovora za posao. Dakle, opet je prisutno kršenje zakona!

7. Jesu li prema Vama, prilikom traženja zaposlenja, ikada upućeni neki zahtjevi, komentari u smislu seksualnih očekivanja, ili seksualni dodiri?

1. Ne, nikada	88,5
2. Da (jednom, više puta, gotovo svaki put)	8,9
3. Ne znam	2,2

Premda se većina od 88,5% ispitanih žena nikada nije susrela s takvim zahtjevima, gotovo 9% (8,9%) žena je prilikom traženja posla bilo suočeno sa eksplicitnim seksualnim očekivanjima, zahtjevima i seksualnim dodirima. Taj podatak, bez obzira što na prvi pogled izgleda «mali», pokazuje gotovo nevjerojatne i šokantne uvjete kojima su neke žene izvrgnute prilikom razgovora za posao u jednoj zemlji koja sebe naziva modernom i demokratskom.

8. Jeste li ikada zbog trudnoće dobili otkaz?

1. Nisam radila do sada	15,8
2. Ne, nikada	67,6
3. Da, jesam (jednom, više puta)	5,6
4. Ne znam	0,2
5. Nikada nisam bila trudna	10,7

Trudnoću kao razlog dobivanja otkaza na prethodnim poslovima navodi 5,6% ispitanica. Uručivanje otkaza trudnicama spada, naravno, u najveće povrede radnog zakonodavstva i izravni je, te jedan od najgrubljih oblika spolne diskriminacije. Taj podatak, naravno, uopće se ne bi smio registrirati, prema važećim propisima. Podatak, dakle o, premda malom, ipak prisutnom broju ispitanica koje su dobile otkaz zbog trudnoće govori o teškoj povredi njihovih ljudskih prava i radnog zakonodavstva od strane nekih poslodavaca.

9. Jeste li na prethodnim poslovima imali godišnji odmor kraći od 18 radnih dana godišnje?

1. Nisam radila do sada	18,6
2. Ne, nikada	56,7
3. Da (ponekad, gotovo uvijek)	20,2
4. Ne znam	3,6

Značajno je primijetiti da godišnji odmora kraći od 18 radnih dana godišnje, koliko je zakonski minimum, na prethodnim poslovima navodi 20,2% ispitanica, tj. 1/5, što također značajno odstupa od zakonskih obveza poslodavaca, na štetu žena, ispitanica iz istraživanja.

10. Je li Vam na prethodnim poslovima ikada uvjetovano zaposlenje obvezom prekovremenog rada (više od 10 prekovremenih sati tjedno)?

1. Nisam radila do sada	18,5
2. Ne, nikada	41,5
3. Da (jednom, više puta)	38,4
4. Ne znam	1,3

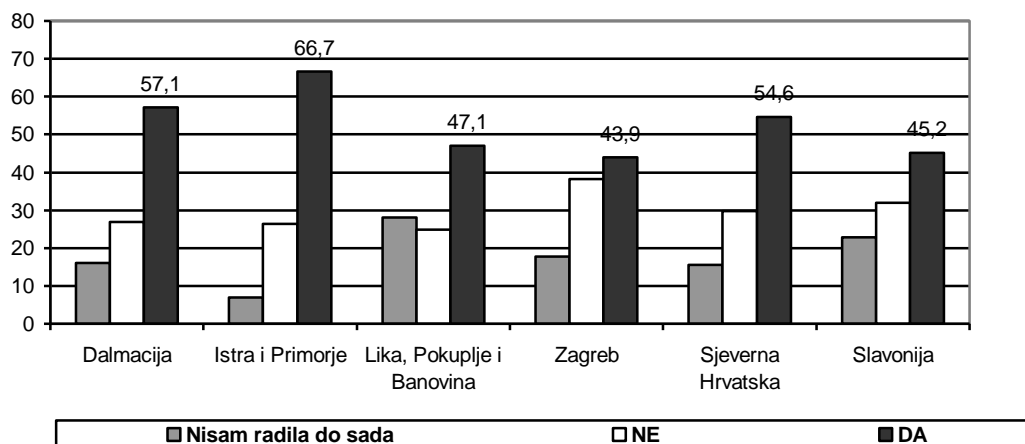
Podjednaki su postoci onih žena kojima je to uvjetovano i onih kojima nije. Uvjetovano zaposlenje obvezom prekovremenog rada (više od 10 sati tjedno), što je također nezakonit zahtjev, na prethodnim poslovima navodi 38,4% ispitanica, 41,5% ih navodi da im to nikada nije uvjetovano, dok ih 18,5% navodi da nisu radile do sada.

11. Je li se od Vas ikada tražilo da radite nedjeljom i praznicima?

1. Nisam radila do sada	18,9
2. Ne, nikada	30,3
3. Da (ponekad, često)	47,3
4. Ne znam	1,3

Rad nedjeljom i praznikom tražio se od većine ispitanica koje su radile (47,3%). Od njih 30,3% to nikada nije traženo, dok ih 18,9% navodi da do sada nisu radile.

11.a. Je li se od Vas ikada tražilo da radite nedjeljom i praznicima? – s obzirom na regionalnu pripadnost.

$\chi^2=31,029$; $df=10$; $p<0,001$.

Rad nedjeljom i praznicima tražio se od većine ispitanica, osobito u Istri i Primorju (66,7%), Dalmaciji (57,1%) i Sjevernoj Hrvatskoj (54,6%), tj. u većini hrvatskih regija od preko 50%. I u drugim hrvatskim regijama značajni su brojevi potraživanja za radom nedjeljom i praznicima (Lika 47,1%; Slavonija 45,2%; grad Zagreb 43,9%).

12. Smatrate li da danas u Hrvatskoj žene i muškarci imaju?

	NE	DA	NE ZNAM
Jednak status u društvu	65,6	23,7	10,7
Jednake mogućnosti za ostvarivanje svojih prava	61,4	26,2	12,3
Jednaku korist od ostvarenih rezultata rada	62,6	22,1	14,3
Jednake mogućnosti zapošljavanja	65,7	22,2	12,2

Na pitanje o **percepciji rodne jednakosti žena i muškaraca danas u Hrvatskoj**, s obzirom na kategorije ne/jednakosti društvenog statusa, ne/jednakih mogućnosti za ostvarivanje prava rodnih grupa, ne/jednakih koristi od ostvarenih rezultata rada i ne/jednakih mogućnosti zapošljavanja, većina ispitanica (65,6%) složila se u mišljenju o tome da žene i muškarci danas u Hrvatskoj uopće ili uglavnom nemaju jednak društveni status; 61,4% ispitanih žena također smatra da žene i muškarci danas u Hrvatskoj nemaju jednake mogućnosti za ostvarivanje svojih prava; 62,6% ispitanica smatra da danas u Hrvatskoj žene i muškarci nemaju jednaku korist od ostvarenih rezultata rada. Mogućnosti zapošljavanja rodnih grupa danas u Hrvatskoj većina (65,7%) ispitanica je procijenila nejednakima. Ovi rezultati ukazuju, dakle, da **većina ispitanica (u rasponu od 61,4% do 65,6%) percipira rodne odnose žena i muškaraca danas u Hrvatskoj kao prilično nejednake, u smislu nejednagog društvenog statusa, nejednakih mogućnosti za ostvarivanje svojih prava, nejednake koristi od ostvarenih rezultata rada i nejednakih mogućnosti zapošljavanja.**

13. Slažete li se sa sljedećim tvrdnjama o poslovnim mogućnostima i šansama zapošljavanja žena i muškaraca u Hrvatskoj?

	NE	DA	Ne znam
Danas se muškarcima u Hrvatskoj lakše zaposliti nego ženama	7,6	82,6	9,8
Zaposlenje je ženama u Hrvatskoj izvor zadovoljstva i ostvarenja karijere	23,3	58,9	17,4
Žene ne bi trebale biti isključene iz tzv. «muških» poslova samo zbog svoga spola (npr. zrakoplovstvo, vojska, policija itd.)	18,6	73,9	7,5
Žene u Hrvatskoj najviše su diskriminirane na tržištu rada	10,7	64,0	25,2
Kada bi žene bile vlasnice kapitala u Hrvatskoj koliko su to muškarci, uspješnije bi poslovale od muškaraca	12,6	51,7	35,3
Žene trebaju imati mogućnosti zaposlenja i napredovanja u svim profesijama kao i muškarci	2,3	93,9	3,5

S tvrdnjom da se «*Danas muškarcima u Hrvatskoj lakše zaposliti nego ženama*» ukupno se slaže 82,6% ispitanica. Da je «*Zaposlenje ženama u Hrvatskoj izvor zadovoljstva i ostvarenja karijere*» slaže se ukupno 58,9% ispitanica (što je više nego slaganje sa izvorom zadovoljstva koji ženama pruža majčinstvo, 43%). Da «*Žene ne trebaju biti isključene iz tzv. «muških» poslova samo zbog svoga spola*» misli ukupno 73,9% ispitanica. Da su «*Žene u Hrvatskoj najviše diskriminirane na tržištu rada*» misli ukupno 64% ispitanica. S tvrdnjom da bi «*Žene uspješnije poslovale od muškaraca kada bi bile vlasnice kapitala u Hrvatskoj koliko su to muškarci*» slaže se ukupno 51,7% žena. Da «*Žene trebaju imati mogućnosti zaposlenja i napredovanja u svim profesijama kao i muškarci*» slaže se ukupno velika većina od 93,9% žena. Žene, dakle, većinom imaju dobro mišljenje o vlastitim sposobnostima na tržištu rada, smatraju da su diskriminirane na tom tržištu, te da im se ne pruža dovoljno prilika za zapošljavanje, poslovanje te vlasništvo kapitala, kao i muškarcima, tj. da ih se tržišno podcjenjuje.

14. Slažete li se sa sljedećim tvrdnjama o političkoj zastupljenosti žena i muškaraca u Hrvatskoj?

	NE	DA	Svejedno mi je, ne znam
Žene se trebaju neprekidno boriti za vlastiti uspjeh i ne smiju dopuštati da ih u tome ometaju muškarci	2,5	91,4	6,0
Politika nije ženski posao	81,7	10,3	7,9

O zastupljenosti žena u politici i afirmaciji vlastitog društvenog statusa većina ispitanica od njih ukupno 91,4% se u potpunosti složila da se «*Žene trebaju neprekidno boriti za vlastiti uspjeh i ne smiju dopuštati da ih u tome ometaju muškarci*». Također se većina od ukupno 78,8% ispitanica nije složila s tvrdnjom da «*Politika nije ženski posao*».

15. Jeste li ikada prilikom razgovora za posao doživjeli sljedeće oblike spolne diskriminacije, dominacije i/ili zlostavljanja?

	Nikad	Da (jednom, nekoliko puta, često)	Ne znam, nisam razmišljala o tome	Nisam nikada bila na razgovoru za posao
Uvredljivi komentari na račun moje pameti	82,5	8,5	2,7	6,4
Laskavi komentari na račun moga izgleda	65,8	24,6	3,2	6,4
Neželjeni tjelesni dodiri prilikom razgovora za posao	88,5	4,2	0,9	6,4
Seksualne ucjene u vezi posla	89,5	2,8	1,2	6,4
Neprihvaćanje zbog moga spola	79,7	12,2	1,7	6,4
Nasilničko ponašanje prilikom zapošljavanja (verbalne prijetnje, tjelesno napastovanje i/ili silovanje)	89,2	3,5	0,9	6,4

O **eksplicitnim oblicima diskriminacije žena prilikom razgovora za posao** ispitanice su se izjasnile na sljedeći način: Uvredljive komentare na račun njihove pameti doživjelo je 8,5% ispitanica; Laskave komentare na račun vlastitog izgleda dobilo je 24,6% ispitanica; Neželjene tjelesne dodire prilikom razgovora za posao imalo je 4,2% ispitanica; Seksualne ucjene u vezi dobivanja posla imalo je 2,8% ispitanica; Neprihvaćanje zbog ženskog spola imalo je prilikom razgovora za posao 12,2% ispitanica; Nasilničko ponašanje prilikom zapošljavanja (verbalne prijetnje, tjelesno napastovanje i/ili silovanje) doživjelo je 3,5% ispitanica. Iz podataka je, dakle, jasno da većina žena nije doživjela navedene oblike diskriminacije prilikom zapošljavanja, ali da ih je manjina ipak to doživjela – (od laskavih komentara na račun njihova izgleda (24,6%), neprihvaćanja zbog ženskog spola (12,2%), uvredljivih komentara na račun njihove pameti (8,5%), neželjenih tjelesnih dodira (4,2%), nasilničkog ponašanja prilikom zapošljavanja (3,5%) i seksualnih ucjena (2,8%)). Podaci govore da su **određeni oblici diskriminacije žena prilikom zapošljavanja ipak prisutni**, premda svi znamo da oni ne bi smjeli postojati, jer predstavljaju temeljna kršenja ljudskih prava, Zakona o radu i Ustava RH.

16. Jeste li ikada na prethodnim poslovima doživjeli sljedeće oblike spolne diskriminacije, dominacije i/ili zlostavljanja,?

	Nikad	Da (jednom, nekoliko puta, često)	Ne znam	Do sada nisam bila zaposlena
Uvredljivi komentari na račun moje pameti	70,9	13,5	1,9	13,6
Laskavi komentari na račun moga izgleda	58,0	26,1	2,1	13,6
Neželjeni tjelesni dodiri prilikom razgovora za posao	79,6	5,9	0,7	13,6
Seksualne ucjene u vezi posla	81,5	4,0	0,7	13,6
Neprihvaćanje zbog moga spola	77,7	6,6	1,8	13,6
Nasilničko ponašanje prilikom zapošljavanja (verbalne prijetnje, tjelesno napastovanje i/ili silovanje)	80,5	5,4	0,5	13,6

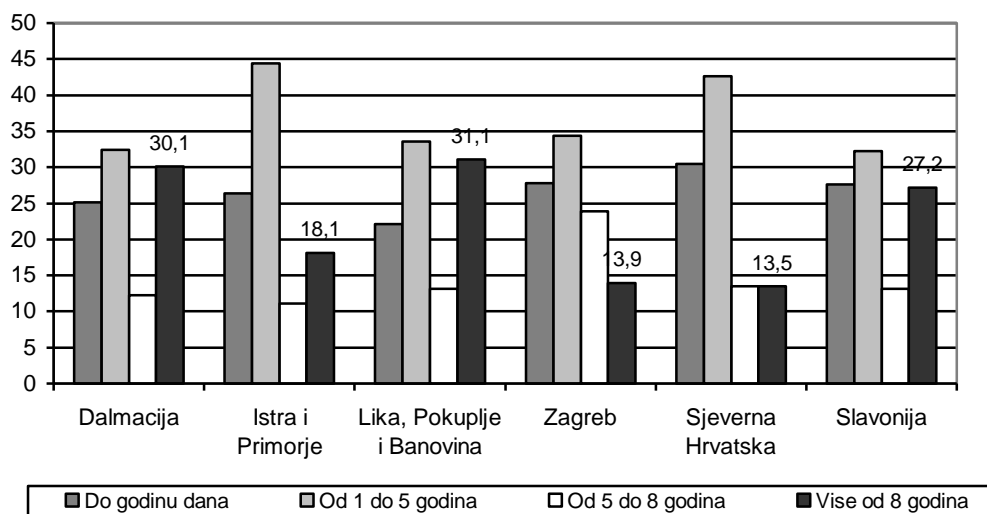
Odgovori ispitanica na pitanja o **doživljavanju diskriminacije i/ili zlostavljanja na prethodnim poslovima** pokazuju sljedeće: Uvredljive komentare na račun vlastite pameti doživjelo je ukupno 13,5% ispitanica; Laskave komentare o njihovom izgledu dobilo je 26,1% ispitanica; **Neželjene dodire prilikom razgovora za posao imalo je 5,9% ispitanica na prethodnim poslovima!**; Neprihvatanje zbog spola imalo je 6,6% ispitanica; Iskustva s nasilničkim ponašanjem prilikom zapošljavanja na prethodnim poslovima imalo je 5,4% ispitanica. Rezultati su slični onima iz prethodnom pitanja, s time da su ovdje svi oblici diskriminacija koji su se i prethodno pokazali izraženi nešto snažnije izraženi, tj. učestaliji, osim neprihvatanja zbog spola, što je i logično jer se ovdje radi o ženama koje su prethodno bile u statusu zaposlenih osoba, pa im je kategorija spola, dakle, bila prihvaćena.

17. Koliko dugo ste nezaposleni?

1. Do godinu dana	26,8
2. Od 1 do 5 godina	35,1
3. Od 5 do 8 godina	14,7
4. Više od 8 godina	23,4

U kategoriji **nezaposlenih**, najviše je onih ispitanica koje su nezaposlene 1-5 godina (35,1%); zatim slijede one koje su nezaposlene do 1 godinu (26,8%), pa one s više od 8 godina nezaposlenosti. Takvih je 23,4%. Slijede one žene koje su nezaposlene između 5 i 8 godina (14,7). Ukupno je, dakle, dugogodišnje iskustvo nezaposlenosti, više od 5 godina, značajnog broja žena, od 38,1%.

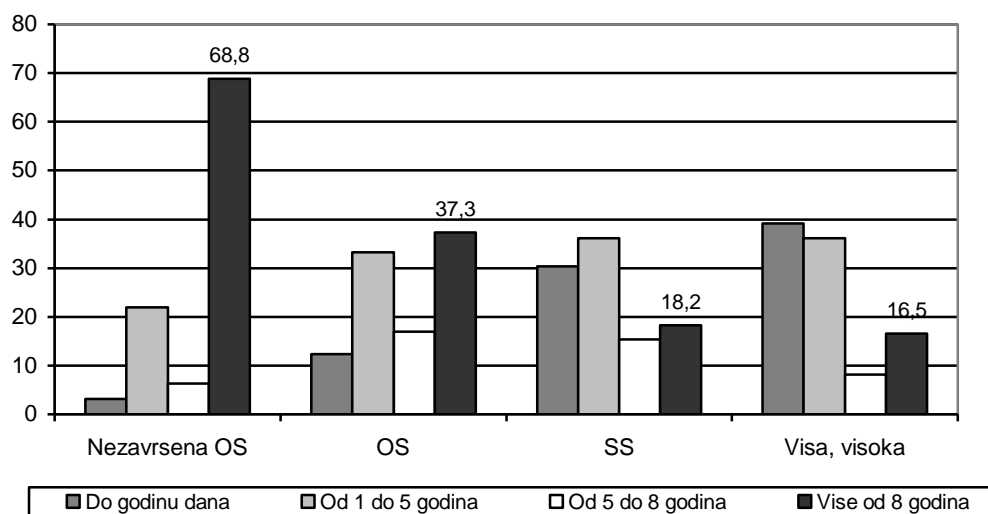
17.a. Koliko dugo ste nezaposleni? – s obzirom na regionalnu pripadnost.

$\chi^2=42,872$; $df=15$; $p<0,001$

Najduži staž nezaposlenosti (više od 8 godina) zabilježen je u regijama Like, Pokuplja, Banovine, te Dalmacije i Slavonije. To su ujedno i najmanje razvijena područja RH, pa je onda i rješavanje pitanja nezaposlenosti ovdje očigledno najteže. Nezaposlenost između 5 i 8 godina ima gotovo 25% žena s područja grada Zagreba, dok razdoblje od 1-5 godina nezaposlenosti najviše dijele regije Istre i Primorja, te Sjeverne Hrvatske. Zatim slijede, za razdoblje nezaposlenosti 1-5 godina, grad Zagreb, lička županija, Dalmacija i Slavonija. Nezaposlenost do 1 godine dana najveća je na području Sjeverne Hrvatske, pa Zagreba, Slavonije i ostalih županija. Dugotrajnija nezaposlenost je, dakle, u pravilu učestalija u manje razvijenim područjima Hrvatske, a nezaposlenost kraćeg trajanja u više razvijenim regijama RH.

17.b. Koliko dugo ste nezaposleni? – s obzirom na obrazovnu strukturu.

$\chi^2=92,742$; $df=9$; $p<0,001$

S obzirom na obrazovnu strukturu, najviše je nezaposlenih najduže vremena bez posla (više od 8 godina) s nezavršenom osnovnom školom. Takvih ima 68,8%. Zatim slijede one žene koje imaju završenu osnovnu školu, 37,3%, a koje su nezaposlene više od 8 godina. Nezaposlene između 1 i 5 godina podjednako su one žene koje imaju srednju školu, visoku školu i osnovnu školu (oko 35%), dok je do 1 godine nezaposleno najviše onih s visokom školom (oko 40%), pa onih sa srednjom školom (oko 30%). Dakle, visoko obrazovane, ili barem srednje obrazovane žene se, u pravilu, brže zapošljavaju. Čekanje na posao između 5 i 8 godina najčešće se događa onim ženama koje imaju završenu osnovnu i srednju školu (između 15% i 18%), te manje onima sa visokim obrazovanjem (oko 8%), odnosno bez potpune osnovne škole (oko 6%).

18. Dobna struktura.

55-65 god.	36-54 god.	17-35 god.
7,0	48,3	44,7

Ispitanice su, premda **dobnoj strukturi**, činile većinu od žena «mlađe» i «srednje» životne dobi (93%). To su dobrim dijelom bile žene «srednjih godina» (48,3%), između 36 i 54 godine. Također je značajan broj ispitanica bio «mlađe životne dobi» (od 17-35 godina) (44,7%), a tek je 7,0% bilo žena «starije dobi», između 55 i 65 godina starosti. Ovakva dobna struktura odražava zapravo potrebe i stanje tržišta rada u Hrvatskoj. Na tržištu rada danas u Hrvatskoj žene «starije dobi» više se uopće ne nalaze ili se nalaze vrlo rijetko, jer su njihove šanse zapošljavanja na tom tržištu vrlo slabe ili gotovo nikakve.

19. Procjena ukupnih mjesečnih primanja kućanstva.

1. do 2500 kn	22,7
2. od 2501 do 5000 kn	44,8
3. od 5001 do 8000 kn	22,0
4. od 8001 do 10000 kn	4,9
5. više od 10000 kn	3,5

Prema procjeni **ukupnih mjesečnih primanja kućanstva** može se zaključiti da su ispitanice uglavnom **siromašne žene u siromašnim kućanstvima**. Naime, ispitanice

su ta primanja procijenile na sljedeći način: ukupna mjesečna primanja manja od 2500 kn po kućanstvu ima 22,7% žena. Onih koje imaju ukupna primanja kućanstva između 2500 kn i 5000 kuna ima najviše - 44,8%, dok je onih koje imaju između 5000 kn i 8000 kn 22%. Više od 8000 kn u kućanstvu ima tek 8,4% žena. Većina žena, tj. njih 67,5% je, dakle, ipak s primanjima ispod 5000 kuna. Prema Sindikalnoj «potrošačkoj košarici», procjena potreba četveročlane obitelji (većina uzorka) za mjesec rujan 2007. kada je napravljen empirijski dio istraživanja na terenu, iznosila je 6298 kn (bez školskih knjiga i pribora, zdravlja, godišnjeg odmora, sportskih aktivnosti i troškova novorođenčadi). Prema ovim rezultatima jasno je, dakle, da su **nezaposlene žene u Hrvatskoj većinom siromašne žene u siromašnim kućanstvima.**